

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1. เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ตามสภาพตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 1. เฉพาะตัวแปรที่สามารถจัดกระทำได้ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตรในระบบศึกษาทางไกล

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล

การคัดเลือกตัวแปรที่ใช้ในการจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร ใช้ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎีการศึกษาทางไกล ทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ และงานวิจัยที่วิเคราะห์สาเหตุการลาออกกลางคัน และพิจารณาสภาพสอดคล้องของ ตัวแปรเหล่านี้ที่มีปรากฏอยู่อย่างน้อย 2 แหล่ง ของแหล่งทฤษฎีการศึกษาทางไกล ทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ หรือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับสาเหตุการลาออกกลางคัน และใช้ตัวแปรที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาจำนวน 80 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ได้ตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์จำแนกครั้งนี้รวม 14 ตัวแปร

ประชากรนี้ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์จำแนก เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชที่เรียนในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี 3 ปี และหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่จะจบในปีการศึกษา 2537 และได้ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2537 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มที่ใช้วิเคราะห์ ใช้จำนวนไม่น้อยกว่า 20 เท่าของจำนวนตัวแปรที่ศึกษา การศึกษาครั้งนี้ แบ่งวิเคราะห์แยกตามกลุ่มศาสตร์และหลักสูตร ตัวอย่างแต่ละกลุ่มที่ใช้วิเคราะห์ ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 300 คน ยกเว้นกลุ่มมนุษยศาสตร์ ที่มีนักศึกษาเพียง 83 คน จึงใช้วิเคราะห์ด้วย χ^2 -test และ t-test รวมนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,583 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 2/2537 ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน พฤษภาคม 2538 โดยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่มาเข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวและสภาพการใช้สื่อ แบบสำรวจลักษณะและวิธีการอ่าน แบบสำรวจการเตรียมตัวและการสอบ แบบสำรวจการวางแผนการเรียน แบบสำรวจจุดมุ่งหมายในการเรียน แบบวัดความมีวินัยในตนเอง และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ใช้การวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) แบบวิธีตรง (Direct Method)

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล และการตรวจสอบคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนให้กับนักศึกษาจากผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนก คือการสร้างชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล และจัดประชุมสัมมนาเพื่อพิจารณาชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน ตลอดจนหาแนวทางการพัฒนานักศึกษาตามตัวแปรที่ได้ค้นพบจากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้วิเคราะห์จำแนกแยกเฉพาะตามกลุ่มศาสตร์และหลักสูตร แบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มสังคมศาสตร์ หลักสูตร 2 ปี พบว่า ตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรสามารถ

จำแนกนักศึกษาในกลุ่มที่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรได้ถูกต้องร้อยละ 63.20 และจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 64.67 โดยที่ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดถึงค่าประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักสูงสุดมี 4 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (x_6) ความมีวินัยในตนเอง (x_2) การจดบันทึก (x_7) และการเตรียมตัวและการสอบ (x_4) ซึ่งมีค่าน้ำหนักเป็น .89855 , .64461 , .51924 และ .44042 ตามลำดับ

กลุ่มสังคมศาสตร์ หลักสูตร 3 ปี พบว่า ตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรสามารถจำแนกนักศึกษาในกลุ่มที่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรได้ถูกต้องร้อยละ 66.70 และจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 69.90 โดยที่ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดถึงค่าประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักสูงสุดมี 5 ตัวแปร คือ อายุ (x_1) ความมีวินัยในตนเอง (x_2) การจดบันทึก (x_7) ลักษณะและวิธีการอ่าน (x_{10}) และ ความสัมพันธ์ของงานกับสาขาวิชาที่เรียน (x_{14}) ซึ่งมีค่าน้ำหนักเป็น .67156 , .50297 , .45598 , .39811 และ .33759 ตามลำดับ

กลุ่มสังคมศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี พบว่า ตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรสามารถจำแนกนักศึกษาในกลุ่มที่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรได้ถูกต้องร้อยละ 76.00 และจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 75.67 โดยที่ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดถึงค่าประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักสูงสุดมี 2 ตัวแปร คือ ความมีวินัยในตนเอง (x_2) และ การวางแผนการเรียน (x_9) ซึ่งมีค่าน้ำหนักเป็น .93460 และ .71366 ตามลำดับ

กลุ่มวิทยาศาสตร์ หลักสูตร 2 ปี พบว่า ตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรสามารถจำแนกนักศึกษาในกลุ่มที่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรได้ถูกต้องร้อยละ 52.60 และจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 72.33 โดยที่ ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดถึงค่าประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักสูงสุดมี 4 ตัวแปร คือ การศึกษาพื้นฐาน (x_3) การจดบันทึก (x_7) การวางแผนการเรียน (x_9) และสภาพทางเศรษฐกิจ (x_5) ซึ่งมีค่าน้ำหนักเป็น .74655 , -.47110 , .46851 และ -.36901 ตามลำดับ

กลุ่มวิทยาศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี พบว่า ตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรสามารถจำแนกนักศึกษาในกลุ่มที่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรได้ถูกต้องร้อยละ 66.90 และจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 68.33 โดยที่ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดถึงค่าประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักสูงสุดมี 2 ตัวแปร คือ อายุ (x_1) และการวางแผนการเรียน (x_9) ซึ่งมีค่าน้ำหนักเป็น .95802 และ .67272 ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มมนุษยศาสตร์ หลักสูตร 2 ปี วิเคราะห์ความแตกต่างของนักศึกษา ที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร โดยใช้ t-test และ χ^2 -test พบว่า มี 3 ตัวแปรที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม คือ ความมีวินัยในตนเอง (x_2) ภาระการทำงาน (x_{13}) และความสัมพันธ์ของงานกับสาขาวิชาที่เรียน (x_{14})

ขั้นตอนการนำเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนตามผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอ 2 แนวทาง คือ การสร้างชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน และการจัดประชุมสัมมนาเพื่อนำผลจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 ไปใช้พัฒนานักศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพ ในการสร้างชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 30 คน โดยจำแนกตามกลุ่มศาสตร์ และหลักสูตร กลุ่มละ 5 คน นักศึกษาทดลองใช้ชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนเป็นเวลา 2 เดือน และจากการประเมินการใช้ชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน โดยใช้ sign-test ปรากฏว่านักศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้นทุกคนและทุกตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการจัดประชุมสัมมนา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน ที่ประชุมเห็นด้วยกับการนำชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนไปใช้ในการจัดปฐมนิเทศ เพื่อแนะนำวิธีการเรียนให้กับนักศึกษาใหม่ และควรที่จะได้มีการจัดผลิตชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาที่ต้องการใช้ ได้ใช้อย่างทั่วถึง

การอภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย แยกออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้ คือ 1. การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร และ 2. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล รายละเอียดของแต่ละประเด็นเป็นดังนี้

1. การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร

สำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนี้ ได้ทำการวิเคราะห์จำแนกแยกตามกลุ่มศาสตร์ และหลักสูตร แบ่งได้เป็น 6 กลุ่มคือ

1.1 กลุ่มสังคมศาสตร์ หลักสูตร 2 ปี พบว่า จากตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักศึกษาได้นั้น มี 4 ตัวแปรที่มีค่านำหนักในการจำแนก ได้สูงเรียงตามลำดับคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง การจดบันทึก และการเตรียมตัวและการสอบ นั่นคือ นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความมีวินัยในตนเองสูง มีการจดบันทึกที่ดี และมีการเตรียมตัวและการสอบที่ดี มีแนวโน้มเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีความตั้งใจจริง ที่จะเรียนให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ดังที่ แมคเคลแลนด (McClelland, 1953) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่ปรารถนาจะทำให้สิ่งต่างๆ บรรลุผลสำเร็จให้ได้ โดยพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่มีขึ้นได้ นอกจากนี้ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงยังเป็นผู้ที่มีความทะเยอทะยานสูง มีความอดทน มีความพยายามที่จะต่อสู้เพื่อความสำเร็จตามมาตรฐานที่ได้ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่แสดงว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทิศทางบวกด้วย ได้แก่ งานวิจัยของ ประสาท บัณฑิตวงวร (2516) อรพินทร์ ชูชม (2523) ไมตรี อินทรประสิทธิ์ (2528) ราไพพิศ ชีรินิติ (2514) บราวน์ (Brown, 1969) ซอง (Song, 1971) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ ลิดดิโคท (Liddicoat, 1972) และ รีด (Reed, 1968) ที่พบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ซึ่งจิตติวิสุทธิ (2529) ที่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่เป็นลักษณะของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ และ สุวัฒน์ อังกรวิโรจน์ (2532) ได้วิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่สำคัญในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าและสูงกว่าระดับความสามารถได้ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ สวิตแมน ดี (Schwittman, D., 1982 cited in Powell, Conway and Ross, 1990) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจเป็นตัวทำนายที่สำคัญในการทำนายความสำเร็จของนักศึกษา

ส่วนคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความมีวินัยในตนเองสูงนั้น นับว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลที่จะต้องควบคุมตนเองในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากการศึกษาในระบบทางไกลนั้น การเรียนขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นหลักที่จะต้องใช้ความพยายามในการเอาชนะใจตนเองในการเรียนรู้มากที่สุด มิฉะนั้นจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การเรียนรู้ในระบบนี้ให้อิสระนักศึกษาอย่างเต็มที่ไม่มีผู้ใดมาบังคับ ผู้เรียนต้องเป็นผู้ศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเองตั้งแต่ตัดสินใจที่จะเรียน และหลังจากลงทะเบียนเรียนแล้ว ผู้เรียนจะได้รับเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนฯ ตารางออกอากาศของรายการวิทยุและโทรทัศน์ตามที่ระบบการเรียนการสอนจัดให้ การทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามเอกสาร การแบ่งเวลาเพื่อการศึกษา ฟังรายการวิทยุ ชมรายการโทรทัศน์ ทำแบบฝึกปฏิบัติ

ตลอดจนเข้ารับการสอนเสริม ขึ้นอยู่กับความพอใจ ความสะดวกของผู้เรียนเองทั้งสิ้น การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีวินัยอย่างสูง จึงจะประสบความสำเร็จได้ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ วินเซนต์ (Vincent , 1961) ที่กล่าวถึงคนที่มีวินัยในตนเองนั้น จะสามารถควบคุมตนเองได้ ทำให้ผู้นั้นประสบผลสำเร็จในอนาคตได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรา นิกมานนท์ (2517) ที่พบว่า ความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้สึกรับผิดชอบ ที่เป็นส่วนหนึ่งของความมีวินัยในตนเอง วันวิภา จัตุชัย (2524) ได้ศึกษาพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ วัลลภา จันทร์เพ็ญ (2527) ยังได้ศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้น มีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่า

ในด้านการจัดบันทึกเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีผลต่อการจำแนกนักศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การจัดบันทึกช่วยทำให้นักศึกษาใช้ในการทบทวนก่อนสอบได้สะดวก และยังช่วยประมวลความเข้าใจในการอ่านด้วย เขาวรีย์ ประเสริฐภักดี (2534) ได้กล่าวถึงหลักของ การจัดบันทึกสรุปได้ว่า หัวใจสำคัญของการจัดบันทึก คือ การรู้จักจับใจความหลักของเนื้อหาและรายละเอียดสำคัญที่สนับสนุน ดังนั้นการจดบันทึกที่ดีจะช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจและจำเนื้อหาที่เรียนได้ดี และส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นได้

นอกจากนี้ การเตรียมตัวและการสอบที่ดี ยังเป็นตัวแปรจำแนกอีกตัวหนึ่งของนักศึกษาในกลุ่มนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่เตรียมตัวก่อนสอบดี คูหนังสือก่อนสอบอย่างเพียงพอ และมีวิธีการในการทำข้อสอบดี จะมีผลให้ประสบความสำเร็จในการสอบด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วานิช มาลัย (2527) ที่พบว่า จำนวนวันที่นักศึกษาใช้ในการเตรียมตัวก่อนสอบ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 กลุ่มสังคมศาสตร์ หลักสูตร 3 ปี พบว่า จากตัวแปร 14 ตัวแปร ที่จำแนกกลุ่มนักศึกษาได้นั้น มี 5 ตัวแปร ที่มีค่าน้ำหนักในการจำแนกได้สูงเรียงตามลำดับคือ อายุ ความมีวินัยในตนเอง การจดบันทึก ลักษณะและวิธีการอ่าน และความสัมพันธ์ของงานกับสาขาวิชาที่เรียน นั่นคือ นักศึกษาที่มีอายุมาก มีความมีวินัยในตนเองสูง มีการจดบันทึกที่ดี มีลักษณะและวิธีการอ่านที่ดี และงานที่ทำงานมีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียน มีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีอายุมาก เรียนในระบบการศึกษาทางไกลมี

ความรับผิดชอบและตั้งใจในการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งตรงกับแนวคิดของ โนว์ล (Knowles , 1980) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีการศึกษา ผู้ใหญ่ที่ขีดผู้เรียนเป็นหลักว่า ผู้ใหญ่มี อัตมโนทัศน์ในการนำตนเองมาก จึงมีความรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเอง ตลอดจน ประสบการณ์ของผู้ใหญ่เป็นแหล่งสะสมความรู้ที่เป็นขุมทรัพย์แห่งความรู้ และยังคงคล้อยกับ งานวิจัยของ ดีโครว์ (Decrow , cited by Kasworm , 1980) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนระหว่างนักศึกษาหลักสูตรภาคกลางวันที่มีอายุต่ำกว่า 26 ปี โดยดีโครว์พบว่านักศึกษา ภาคค่ำมีความสามารถในการเรียนเท่ากับหรือดีกว่านักศึกษาภาคกลางวัน ส่วนโชลต์ซ์และฮัลเมอร์ (Schultz and Ulmer , cited by Kasworm , 1980) ได้วิจัย พบว่า นักศึกษาภาคค่ำมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนดีกว่าภาคกลางวัน ส่วนเฟอร์กูสัน (Ferguson , cited by Kasworm , 1980) ได้ ศึกษาพบว่านักศึกษาชายและหญิงที่มหาวิทยาลัย อิลินอยส์ ที่มีอายุมาก ประสบความสำเร็จในการ เรียนมากกว่า กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า ส่วนสตีเฟน และ วีเลอร์ (Stephen and Wheeler, cited by Kasworm , 1980) ได้ศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีอายุ 24 ปีหรือมากกว่าจะได้รับเกรดที่ดีกว่านัก ศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า และยังพบอีกว่านักศึกษาที่มีอายุ 40 ปีจะมีผลการเรียนดีกว่านักศึกษาใน ระดับช่วงอื่นๆ นอกจากนี้คาสวอร์ม (Kaswor, 1980) ได้ศึกษาวิจัยกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความเชื่อมั่น ในตนเองสูงกว่า มีความกล้ามากกว่า และมีความวิตกกังวลน้อยกว่า มีการปรับตัวด้านอารมณ์และ สังคมดีกว่า สามารถแก้ปัญหาทางทฤษฎีและใช้ความคิดเชิงเหตุผล เชิงวิเคราะห์ และในเชิงแก้ ปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ 18-22 ปี สำหรับเดนนิส (Dennis , 1981) พบว่า อายุมีผล ต่อความสำเร็จและการลาออกกลางคันของนักศึกษา โดยที่นักศึกษาที่มีอายุมากจะประสบความสำเร็จในการศึกษา สำหรับงานวิจัยของ อีโนช (Enoch , 1990) ได้ศึกษากับนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยเปิดของประเทศอิสราเอล พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ แต่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทะเบียนศึกษาต่อ อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยหลายฉบับได้ศึกษาพบ ว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่กลุ่มที่ศึกษาพบเช่นนั้นมักจะศึกษากับ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยปิด หรือเป็นนักเรียนในโรงเรียน ได้แก่งานวิจัยของ อรพินทร์ ชุชม และ อัจฉรา สุขารมณ (2531) เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2514) จิตราภา กุลชลบุตร (2523) กฤษณีย์ อุทุมพร (2527) ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีผู้ที่ศึกษาวิจัย พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ได้แก่งานวิจัยของ นันทนา รัตนอาภา (2526) ศศิธร เป้นสงวน (2523) แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษาที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตรได้มากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษากับนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยเปิดและนักศึกษาภาคค่ำดังที่ได้กล่าวข้างต้น

นอกจากอายุแล้ว ความมีวินัยในตนเองยังมีผลต่อการจำแนกนักศึกษาในกลุ่มนี้ด้วย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีวินัยในตนเองสูง มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จได้ดี ซึ่งตรงกับแนวคิดของวินเซนต์ (Vincent , 1961) ที่กล่าวถึงคนที่มีวินัยในตนเองนั้น จะสามารถควบคุมตนเองได้ ทำให้ผู้นั้นประสบผลสำเร็จในอนาคตได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธา นิคมานนท์ (2517) ที่พบว่า ความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ (2523) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้สึกรับผิดชอบ ที่เป็นส่วนหนึ่งของความมีวินัยในตนเอง วันวิภา จตุชัย (2524) ได้ศึกษาพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ วัลลภา จันทรเพ็ญ (2527) ยังได้ศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้น มีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่า

นอกจากนี้ การจดบันทึกได้ดียังเป็นคุณสมบัติของนักศึกษาในกลุ่มที่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรด้วย ซึ่งความสามารถในการจดบันทึกได้ดีนั้น จะช่วยเสริมในด้านความเข้าใจในการเรียน และยังใช้ในการทบทวนก่อนสอบได้ดีอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา โชคเหมาะ (2534) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของกลวิธีศึกษากับผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า กลวิธีที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคือ การจดบันทึก โดยที่กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงจะมีการจดบันทึกมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ พิกุล วงศ์ก้อน (2534) ศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านการจดบันทึกมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีกลวิธีการเรียนด้านการจดบันทึกมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า

ลักษณะและวิธีการอ่าน เป็นตัวแปรจำแนกนักศึกษาในกลุ่มนี้ด้วย ซึ่งข้อค้นพบนี้ค่อนข้างจะยืนยันถึงสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีลักษณะและวิธีการอ่านที่ดีจะทำให้เข้าใจในเนื้อหาที่ศึกษาได้ดี นักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก นักศึกษาต้องอ่านเอกสารการสอนจำนวนมาก การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาในกลุ่มนี้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา โชคเหมาะ (2534) ซึ่งได้ศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า กลวิธีการอ่านเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ โดยที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใช้กลวิธีการอ่านมากกว่านักศึกษาที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วน พิกุล วงศ์ก้อม (2534) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีกลวิธีการเรียนด้านการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนต่ำกว่า

นอกจากนี้ นักศึกษาที่ได้ทำงาน และงานที่ทำมีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียน นั้น นักศึกษาในกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตรเพราะว่า ประสบการณ์จากที่ทำงาน ช่วยส่งเสริมในเรื่องที่เรียน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ โนวัล (Knowles , 1980) ที่เชื่อว่าประสบการณ์ในการทำงานเป็นแหล่งของความรู้ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำนั้น ผู้เรียนจะมีความสนใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โบนานี (Bonani , cited by Billings , 1988) ซึ่งได้ศึกษาพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่จะมีความพึงพอใจในหลักสูตรดีขึ้นเมื่อเนื้อหาหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับงานที่ทำ นั่นคือ เมื่อนักศึกษามีความพอใจในหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนก็จะดีตามไปด้วย นอกจากนี้ ฮัมเบอร์ก (Humberg , cited in Billings , 1988) ได้ศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษาทางไกลเป็นคนที่ทำงานแล้ว และถ้าการเรียนบูรณาการเข้ากับงานที่ทำได้ นักศึกษาก็มีความพึงพอใจในหลักสูตรมากขึ้น ส่วน สุจิตรา จันทร์สว่าง (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบภูมิหลัง และวิธีการศึกษาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า ตัวแปรด้านการนำประสบการณ์ทำงานมาใช้ในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.3 กลุ่มสังคมศาสตร์หลักสูตร 4 ปี พบว่า จากตัวแปร 14 ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักศึกษาได้นั้น มี 2 ตัวแปรที่มีค่านำหนักในการจำแนกได้สูงเรียงตามลำดับได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง และการวางแผนการเรียน นั่นแสดงว่า นักศึกษาที่มีความมีวินัยในตนเองสูง และมีการวางแผนการเรียนดี มีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่มีความมีวินัยในตนเองสูง มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรา นิคมานนท์ (2517) วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ (2523) วรรณวิภา จิตุชัย (2524) และวัลลภา จันทร์เพ็ญ (2527)

สำหรับนักศึกษาที่มีการวางแผนการเรียนดีนั้น จะสามารถจัดทำแผนสำหรับศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ดี รู้จักวางแผนการเรียนทั้งระยะยาวและระยะสั้น เพื่อให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล วงศ์ก้อม (2534) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนด้านการแบ่งเวลาพบว่า นักเรียนที่แบ่งเวลาเพื่อใช้ในการทบทวนวิชาที่เรียนได้ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

1.4 กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตร 2 ปี พบว่า ตัวแปร 14 ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักศึกษาได้นั้น มีอยู่ 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักในการจำแนกได้สูงเรียงตามลำดับได้แก่ การศึกษาพื้นฐาน การจดบันทึก การวางแผนการเรียน และสภาพทางเศรษฐกิจ โดยที่มีค่าน้ำหนักติดลบอยู่ 2 ตัวแปร คือ การจดบันทึก และสภาพทางเศรษฐกิจ แสดงว่านักศึกษาที่มีการศึกษาพื้นฐานสูง มีการจดบันทึกน้อย มีการวางแผนการเรียนดี มีสภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีการศึกษาพื้นฐานสูงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนระดับอุดมศึกษามากกว่า ทำให้มีทักษะและความสามารถในการเรียนได้ดีกว่าคนที่ มีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของ NKI Distance Education โดย ทอร์สไตน์ เร็กเกอเดิล (Rekkedal, Torstein, 1993) ได้ทำการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาเดิมของ นักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการศึกษา

สำหรับตัวแปรด้านการวางแผนการเรียนนั้น นักศึกษาที่มีการวางแผนการเรียนดี จะสามารถจัดทำแผนสำหรับศึกษาหาความรู้ด้วย ตนเองได้ดี รู้จักวางแผนระยะยาวและระยะสั้น เพื่อให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล วงศ์อม (2534) ที่ได้ศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนด้านการแบ่งเวลาพบว่า นักเรียนที่แบ่งเวลาเพื่อใช้ในการทบทวนวิชาที่เรียนได้ ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

ส่วนตัวแปรที่เหลือเป็นตัวแปรที่ติดลบนั้น แสดงว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาได้ ตามเวลาของหลักสูตรจะไม่ค่อยจดบันทึกหรือจดน้อย เป็นเพราะในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ เป็นการเรียนแบบที่เน้นการแก้ปัญหาไม่ใช้การท่องจำ เน้นความเข้าใจและสามารถ นำหลักการและการปฏิบัติไปใช้ได้เป็น และต้องฝึกการแก้โจทย์ปัญหาต่างๆ ด้วย จึงมีลักษณะ ที่แตกต่างไปจากสาขาวิชาอื่นๆ ที่เน้นการท่องจำ (Raygor and Wark, 1980)

ส่วนสภาพทางเศรษฐกิจนั้น นักศึกษาที่มีสภาพทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มที่จะ สำเร็จการศึกษาได้เร็วกว่า คงเป็นเพราะนักศึกษาที่มีสภาพทางเศรษฐกิจต่ำมีความพยายามที่จะ เรียนและต้องการเร่งเรียนให้สำเร็จเร็วกว่ากลุ่มที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสูงกว่า ซึ่งไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยอื่นๆ เช่น งานวิจัยของ อรพิน ชูชม และอังฉรา สุขารมณ (2531) ซึ่งพบว่า ราย ได้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท โดยที่นักศึกษาที่มีรายได้สูงจะมีผลสัมฤทธิ์สูงด้วย ส่วนงานวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2514) และ ศศิธร แม้นสงวน (2523) ซึ่งพบว่า สภาพทางเศรษฐกิจไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างไรก็ตาม นักศึกษาที่เรียนในระบบการศึกษาทางไกล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความก้าวหน้าในการ

ทำงานและเศรษฐกิจให้สูงขึ้นนั้น น่าจะมีผลต่อความพยายามในการเรียนให้สำเร็จตามเวลาของหลักสูตรได้

1.5 กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตร 4 ปี พบว่าตัวแปร 14 ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มนักศึกษาได้นั้น มีอยู่ 2 ตัวแปรที่มีค่านำหนักในการจำแนกสูงตามลำดับได้แก่ อายุ และ การวางแผนการเรียน นั่นคือ นักศึกษาที่มีอายุมากและมีการวางแผนการเรียนที่ดี มีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาที่มีอายุมาก เรียนในระบบการศึกษาทางไกลมีความรับผิดชอบและตั้งใจในการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งตรงกับแนวคิดของ โนวัล (Knowles , 1980) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดนนิส (Dennis, 1981) ที่พบว่าอายุมีผลต่อความสำเร็จและการลาออกกลางคันของนักศึกษา โดยที่นักศึกษาที่มีอายุมากจะประสบความสำเร็จในการศึกษา สำหรับงานวิจัยของ อีโนช (Enoch , 1990) ซึ่งได้ศึกษากับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดของประเทศอิสราเอล พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ แต่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทะเบียนศึกษาต่อ อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยหลายฉบับได้ศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่กลุ่มที่ศึกษาพบเช่นนั้นมักจะศึกษากับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปิดหรือเป็นนักเรียนในโรงเรียน ได้แก่ งานวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2514) จิตรภา กุลชลบุตร (2523) กฤษณีย์ อุทุมพร (2527) ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีผู้ที่ศึกษาวิจัย พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ได้แก่ งานวิจัยของ นันทนา รัตนอาภา (2526) ศศิธร เป้นสงวน (2523) อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2531)

สำหรับนักศึกษาที่มีการวางแผนการเรียนดีนั้น จะสามารถจัดทำแผนสำหรับศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ดี รู้จักวางแผนระยะยาวและระยะสั้น เพื่อให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล วงศ์อม (2534) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนด้านการแบ่งเวลาพบว่า นักเรียนที่แบ่งเวลาเพื่อใช้ในการทบทวนวิชาที่เรียนได้ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

1.6 กลุ่มมนุษยศาสตร์หลักสูตร 2 ปี มีอยู่เพียงสาขาวิชาเดียว คือสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และทำการวิเคราะห์ตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มแบบ Univariate พบว่ามีอยู่ 3 ตัวแปรที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร คือ ความมีวินัยในตนเอง ภาระการทำงาน และความสัมพันธ์ของงานกับสาขาวิชาที่เรียน สำหรับตัวแปรด้านภาระการทำงานมีค่าคิดลบ นั่นคือ นักศึกษากลุ่มที่สำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของ

หลักสูตรมีความมีวินัยในตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ไม่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตร แต่นักศึกษาที่มีภาระการทำงานมากกว่า และงานที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียนมากกว่า เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาที่มีความมีวินัยในตนเองสูงนั้น มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรา นิคมานนท์ (2517) วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523) วรณวิภา จิตุชัย (2524) และวัลลภา จันทรเพ็ญ (2527)

สำหรับนักศึกษาที่ทำงานมาก คือ ทำงานเต็มเวลา มีแนวโน้มในการสำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาของหลักสูตร ในข้อค้นพบนี้จะเห็นได้ว่าภาระการทำงานไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่ทำงานแล้วจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ ซึ่งมีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ทำอยู่ ถึงแม้ว่านักศึกษาที่ทำงานอยู่จะมีเวลาสำหรับการศึกษา น้อยลง แต่นักศึกษาที่ทำงานมีการวางแผนการเรียนดี จัดแบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสมก็สามารถประสบความสำเร็จในการเรียนได้

นอกจากนั้น งานที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียน ทำให้นักศึกษาในกลุ่มนี้สำเร็จการศึกษาได้ตามเวลาเพราะนักศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์นี้มีเพียงสาขาเดียวคือ สารนิเทศ ทั่วไป ซึ่งคนที่ทำงานสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนจะทำงานอยู่ในห้องสมุด ซึ่งมีผลให้มีความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนได้มากกว่าคนที่ไม่ได้ทำงานในห้องสมุดหรือที่ไม่ได้ทำงานเลย

2. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียน

จากการนำผลที่ได้ในการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกในขั้นตอนแรกมาพิจารณาหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนให้กับนักศึกษานั้น ผู้วิจัยได้สร้างชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล จำนวน 6 ชุด และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่แยกตามกลุ่มศาสตร์ และหลักสูตรพบว่า เมื่อทดสอบโดยใช้ sign-test ปรากฏว่า ชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนทุกชุดสามารถทำให้นักศึกษามีพัฒนาการในวิธีการเรียนสูงขึ้นทุกด้านที่ได้ศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า นักศึกษาที่เรียนในระบบการศึกษาทางไกลโดยปกติแล้วจะเรียนตามประสบการณ์เดิมที่ตนเองได้เคยเรียนมาจากระบบปิด ทำให้ทักษะการเรียนหรือความสามารถทางการเรียนในระบบทางไกลยังมีไม่มาก เมื่อได้ศึกษาชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลแล้ว ทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จเหล่านั้น และยังได้ฝึกทดลองปฏิบัติจริงกับการศึกษาที่นักศึกษากำลังเรียนอยู่ จึงทำให้พัฒนาการของตัวแปรด้านต่างๆที่นักศึกษาได้ฝึกสูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้และแนวความคิดในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรอย่างน้อย 11 ตัวแปร ที่มีผลต่อการจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตรได้ โดยที่มี 6 ตัวแปรเป็นตัวแปรที่จัดกระทำได้ และอีก 5 ตัวแปรที่ไม่สามารถจัดกระทำได้ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ศึกษาในระบบทางไกลอย่างมีประสิทธิภาพ ทางมหาวิทยาลัยควรให้ความรู้กับนักศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับวิธีเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความรู้ตั้งแต่ปฐมนิเทศกับนักศึกษาใหม่ ตลอดจนทำรายการแนะแนวการเรียนที่เน้นการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์

1.2 ควรมีการจัดฝึกอบรมให้กับนักศึกษาที่มีความต้องการฝึกพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนในลักษณะอบรมเข้ม

1.3 ควรให้ความรู้แก่อาจารย์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน เมื่ออาจารย์ไปสอนเสริมจะได้ให้การช่วยเหลือหรือสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษาให้มีความพยายามในการเรียนจนสำเร็จได้

1.4 สำหรับตัวแปรที่ไม่สามารถจัดกระทำได้เช่น การศึกษาพื้นฐาน โดยที่ตัวแปรนี้มีผลต่อ นักศึกษามาก ควรชี้แจงให้นักศึกษาได้เตรียมความพร้อมในการปรับพื้นฐานความรู้ อย่างเพียงพอ ตลอดจนเตรียมแหล่งที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าให้กับนักศึกษาด้วย

1.5 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้การสร้างชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนเป็นเพียงวัตถุประสงค์ย่อยในการนำเสนอแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนให้กับนักศึกษา การตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดพัฒนาฯ จึงทำได้เพียงระดับหนึ่ง ดังนั้นก่อนนำชุดพัฒนาฯ ไปใช้จริง ควรได้มีการตรวจสอบคุณภาพให้ชัดเจนก่อน โดยในการตรวจสอบคุณภาพนั้นน่าจะจัดให้มีการทดลองใช้กับนักศึกษาในกลุ่มทดลอง และมีกลุ่มควบคุมในการเปรียบเทียบด้วย

1.6 ควรได้จัดพิมพ์ชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้ใช้ สำหรับกรณีที่มีงบประมาณจำกัด ควรพิจารณาแจกให้กับนักศึกษาโดยจำแนกตามศาสตร์และหลักสูตร เฉพาะชุดพัฒนาฯ ที่สอดคล้องกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มที่นักศึกษาศึกษาอยู่เท่านั้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษา 10 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2537 เพียงปีเดียว จึงควรศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาต่อเนื่องกันหลายปี โดยเก็บข้อมูลจาก นักศึกษาที่เข้ารับปริญญาในแต่ละปีซึ่งจะทำให้ได้ทราบลักษณะของนักศึกษาแต่ละสาขาได้ชัดเจนขึ้น ตลอดจนการวิเคราะห์จำแนกประเภทจะสามารถทำได้ละเอียดขึ้น โดยจำแนกตามสาขาวิชาทั้ง 10 สาขาวิชา และจำแนกตามหลักสูตรได้

2.2 ควรมีการศึกษานักศึกษาที่ลาออกกลางคัน นำมาใช้เป็นกลุ่มจำแนกอีกกลุ่มหนึ่งนอกเหนือจากกลุ่มที่สำเร็จและไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร

2.3 น่าจะศึกษาจำแนกนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการเรียน โดยดูจากเกณฑ์อื่นด้วยที่ไม่ใช่สำเร็จตามเวลาของหลักสูตร เช่น อาจดูจากเมื่อจบไปแล้วทำงานได้ประสบความสำเร็จ หรือจำแนกตามเกรดที่นักศึกษาได้รับ

2.4 ควรจะได้ศึกษากับนักศึกษาศรีอยุธยาโทด้วย เพราะทางมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราชได้เปิดสอนในระดับปริญญาโทแล้ว จะได้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาที่จะได้ทราบถึงตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนและจะได้พัฒนาเพื่อให้เกิดคุณสมบัติของตัวแปรเหล่านั้นสูงขึ้นต่อไป

2.5 ควรมีการวิจัยโดยศึกษาเชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการศึกษา

2.6 ควรมีการวิจัยโดยการนำเอาชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลไปใช้กับนักศึกษา โดยเพิ่มระยะเวลาในการศึกษา และศึกษาผลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยตรง

2.7 ควรมีการติดตามผลระยะยาวกับนักศึกษาที่ใช้ชุดพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ เพื่อดูผลต่อการศึกษานักศึกษาทั้งด้านแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง การวางแผนการเรียน ลักษณะและวิธีการอ่าน การจดบันทึก และการเตรียมตัวในการสอบ

2.8 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนที่เป็นรูปแบบอื่นๆ และเหมาะสมกับลักษณะของนักศึกษาที่แตกต่างกัน

2.9 ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาในตัวแปรทางด้านมหาวิทยาลัย เช่น ระบบการบริการ การลงทะเบียน